

μον πρέπει να έγχαταλείψης τή Γ'αλλία, τήν οικογένειά σου, τὸ μέλλον σου... Εἶσαι, καθὼς βλέτω, ἐπιλοχίας...

— Εἶξαις δὺς χρόνια τώρα, τὸ ἀπάντησε με δάκρυα στὰ μάτια ὁ θορακοφόρος, ἐσεῖς εἶστε ἡ οικογένειά μου, ἐσεῖς εἶστε ὁ στρατηγός μου...

— Τότε νάθῃς μαζί μου, τοῦ εἶπε ὁ Ναπολέον.

Καὶ ἀπομακρύνθηκε με δάκρυα στὰ μάτια.

Τέλος ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως ἔφτασε.

Τὸ μεσημέρι ἀκριβῶς ὁ αὐτοκράτωρ παρουσιάστηκε στὸ προαίλιο τοῦ ἀνακτόρου. Μὲς ἰσὴν ἀτέραντη αὐτῆ τοῦ Λευκοῦ Ἰπλοῦ — ἢ τοῦ Ἀποχωρητισμοῦ — ὅπως ὀνομάστηκε κατόπιν, βρισκόντανε παρατεταμένη ὀλόκληρη ἡ αὐτοκρατορικὴ φρουρά...

Ὁ Ναπολέον κατέβηκε ἀργά τῆ σκάλα, ἔσφιξε τὰ χέρια καμμιὰ δεκαπενταριά ἀξιωματικῶν, πού βρισκόντουσαν παρατεταγμένοι ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸν ἀποχωρήσουν, κ' ἔσφιξε μὰ κατὰ γῆρα του.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν συγκεντρωμένων στρατευμάτων, στρατηγὸς Πετιί, προχώρησε τότε πρὸς αὐτόν.

Ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ ἔκανε τότε νόημα, ὅτι θέλει νὰ μιλήσῃ κ' ἐνὸ μὰ ἀνατριχίλα περνοῦσε ἀπ' τῖς τάξεις τῶν στρατιωτῶν, εἶπε τὰ ἑξῆς :

— Ἀξιωματικοί, ἰταξιωματικοί καὶ στρατιῶτα τῆς ἀρχαίας φρουρῆς, σὰς ἀποχωρεῖτε... Εἶξαις χρόνια τώρα, σὰς συνάντησα πάντοτε στὸ δρόμο τῆς δόξας...

Καὶ ἐξακολούθησε, χωρὶς νὰ ἐξασθενήσῃ καθόλου ἡ φωνὴ του, τὸ λογιόδιο τοῦ ἀποχωρητισμοῦ...

Ὅταν ἐτελείσεν, ὁ στρατηγὸς Πετιί, ξεχνώντας πῶς ὁ ἴδιος εἶχε ῥιπαῖται ἀπόλυτη σιωπῇ, τράβηξε τὸ σαβὶ τοῦ καὶ φώναξε σὰν τρελλός :

— Ζήτη ὁ αὐτοκράτωρ !...

Ἀπέσους μὰ ἀτέραντη καὶ τρομερῆ ἔρηνοκαργιῇ τοῦ ἀπάντησε ἀπὸ τῖς τάξεις τῶν στρατιωτῶν.

Συγκινημένος μὲρὸν δακρῶν, ὁ Ναπολέον εἶπε τότε :

— Στρατιῶταί, ἐπειδὴ δὲν μπορῶ νὰ σὰς φιλήσω ὅλους, θὰ φιλήσω τὸν στρατηγὸ σας..... Πλησιάστε, στρατηγὸ Πετιί.

Καὶ ἔσφιξε τὸν στρατηγὸν στὴν ἀγκαλιά του.

— Ἄς φέρον τὴν σημαία ! εἶπε, κατόπιν.

Ὁ σημαιοφόρος τῆς φρουρῆς πλησίασε τότε κρατώντας μὰ σημαία με τοὺς αὐτοκρατορικοὺς ἀετοὺς καὶ ἀπάνω στὴν ὁποία ἦσαν γραμμένες ἡ λέξεις : «Μαρέγκο, Ἀουστερλίτς, Ἰένα, Ἐνλώ, Φρέντλανδ, Βάγκραμ, Βόσκοβα, Βιέννη, Βερολίνο, Μαδρίτη, Μόσχα». Ὅλα δηλαδὴ τὰ μέρη, ὅπου εἶχε νικήσῃ ὁ Ναπολέον. Ὁ αὐτοκράτωρ ἔπιασε τὴν ἄκρη τῆς καί, με δάκρυα στὰ μάτια, τὴν ἐφύλησε τρεῖς φορές, λέγοντας :

— Αὐτὰ τὰ φιλήματα ἄς ἀντιχίσουν στὶς καρδιὲς ὅλων τῶν γενναίων.

Ἐπειτα, γρήγορα γρήγορα, ἀποτραβήχτηκε ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς του πού τοῦ φιλοῦσαν με λυγμοὺς τὰ χέρια.

Μπῆκε μὲς ἰσὴν ἀπὸ τὸν περίμενε, τὸ ὅποιο σὲ λίγο ἀπομακρύνθηκε με καλτασμό, ὀδηγώντας τον πρὸς τὴν ἔξορά.

ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Η ΔΙΜΝΗ

Ὅταν ἀπλώνεται τὸ βράδυ, ἡ βαρκούλα μου μονάχη κ' ἀνάλαφρη διαβαίνει τὴν ἠσυχὴ λίμνη. Στὴ δόση φαίνονται ἀόμοια τὰ χιόνια σταδιαγμένα σὲ σφοδρὸ καὶ σ' ἕνα νησάκι ξεχωρίζει τὸ σῆμα ἑνὸς μοναστηριοῦ, ἀπ' ὅπου ἀκούγεται ἡ προσευχὴ τοῦ ἁγίου :

«Αἰώνια παρηγὴ τῆς ἀγάπης, παρηγοριά τοῦ δυστυχισμένου, ἄγια Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, Παρθένε τῶν παρθένων, χαῖρε !»

Σιγά—σιγά τὸ τραγοῦδι ἀνιψήνεται ἀργὰ πρὸς τὸν οὐρανὸ, σὰν μὰ θετικὴ μελωδία κ' ὁ ἦρὸς ἐξακολουθεῖ νὰ μεταδίδεται μὲς ἰσὴν ἀπ' τοὺς χρονοὺς κλιματισμοὺς τῆς λίμνης καὶ τῆς ἀτμοσφαιράς.

Τὰ χέρια μου μένουν ἀσάλευτα στὰ νοῦα κ' ἡ καρδιά μου ἀκούει μ' εὐλάβεια τὸ γλυκὸ χτύπο τῆς κλιματίας.

Τὴν ἴδια στιγμὴ μοῦ φαίνεται πὸς ἄγγελος λευκοφτέρου—γο φέρων με ψαλμοὺς στὸν οὐρανὸ μὰ ψυχὴ εὐλογιμένη...

Ὁ Ἀλέξ. Δουμάς υἱὸς

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΟ ΠΟΥΛΙ

(Τοῦ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, υἱοῦ).

Ὁ Ἀλέξ. Δουμάς υἱὸς δὲν ἔχει γράφει, ὡς γνωστόν, παρά ἐλάχιστα τραγοῦδια. Οἱ ὄλιγοι ὅμως αὐτοὶ στίχοι, ποὺ εἶνε ἀρκετὰ ὀρθροί, λογικοί, ἀρεταῖς, πολὺ ἀισθητικοί. Ἐνα ἀπὸ τὰ τραγοῦδια τοῦ Δουμά υἱοῦ, εἶπε Πουλί, δημοσιεύουμε σήμερα γάρν τῶν φίλων τῆς ποιήσεως ἀναγνωστών μας, κατ' ἀριστοτεχνικὴν μετάφρασιν τοῦ ἀληθινοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου.

Παιδί, πουλάκι ἔπιασε τὸ κάμπου εὐτυχισμένου καὶ σ' ἔπιασα ἰσὴν μετ' ἐστὶ χαρὰ φωνάζεις τὴν τρελλὴ σου. Καὶ κλαίει, τώρα στὸ κλονὶ τὸ μαῖο, σκλαβωμένο, καὶ δὲν ἀκούει τὸ θλιβερὸν παρατόνο ἡ ψυχὴ σου...

Ἀπὸ καιρὸ τὸ μάτιασε στὴν ἀνθηρὴ φουλιὰ του καὶ τὴ φωνὴ του ἀκούγες μὲς ἰσὴν σιωπῇ τὴν τόση. Κρημιμένος στὰ φυλλώματα, στὸ δέντρο ἀποκότων γιὰ νὰ μὴν τῆγῃ καὶ σὲ ἴδι καὶ τὴ σκλαβιά πλιτώσῃ.

Ἄχ, τὸ πῶλδ ὡς ἀφῆο θ' ἀκούσι τὸ κλάμημά του ! Καὶ γιὰ χαρὰ τόσο μικρὴ ἢ γρηνοὶ ἡ σκληρὴ σου καὶ μετ' ἀνάη στὸ κλονὶ τὸν ζόβει τὰ φτερά του, καὶ μὴν πετάξῃ πὸ ψηλά ἀπὸ τὴν κεφαλὴ σου !

Πῶς νὰ τὸ βλέψῃς ἡμπορεῖς ἀπελπισιὰ γεμιστὸ, τὸ ὄρφνος του τ' ἀδύνατο στὸ σῆμα ἡ ματόνιν, νὰ τρέξῃ μετ' ἐστὶς τέσσερες γωνιὲς ἀπάνω—κάτω με τέτοια θλιβερὴ φωνή ; Αὐτὸ σὲ ξεφαντώνει ; ...

Καὶ ὅμως τὸ μικρὸ κλονὶ τὰ χέρια σου στολίζων, με τοὺς παλῆους καὶ πρῶτους σου συντρόφους, τὰ λουλούδια. Ἄλλ' ὄλ' αὐτὰ τοῦ λιβαδιοῦ τ' ἀγέρι (δὲν ἀξίζων

Καὶ νὰ σοῦ ψάλλῃ δὲν μπορεῖ πετὰ χαρο—(τὰ τραγοῦδια)

Δὲν ξέρεις ὅτι προσεγὴ καὶ λειτουργία (καλοῦνε τὸ λάλημα μικροῦ ποταμοῦ πού φέρνει ὁ ἀγγέρας ;

Ἄχ, τὰ μικρά του ἀπὸ σὲ τὸ σκλάβο σου (ζητοῦνε... Αὐτὸ γιὰ σένα εἶνε πουλί, ὅμως γι' αὐτὰ (πατέρας !

Πατέρες εἶν' καὶ τὰ πουλά καὶ τοὺς (δικούς μας μοιάζουν, καὶ στὰ μικρά τους νὰ πετοῦν μαθησίνων (στὸν ἀγέρα, καὶ δὲν ἡμέρα πού περὰν τὸν Πλάστη νὰ (δοξάζουν καὶ με τραγοῦδια συμβουλὲς τοὺς δίνουν (νύχτα—μέρα !

Καὶ κατεβαίνουν καθ' ἀγῆ ἀπ' τὴν ἔσθη (φωλιὰ τους νὰ βροῦν ἀπειροεὶα σιταροῦ νὰ φέρων (τὰ μικρά τους, νὰ μεγαλώσουν νὰ γρηνὴ τὸ ἀπαλό τους (χνοῦδι δὺς ταξειδιάρικα φτερά καὶ ἡ φωνὴ τρα—(γοῦδι.

Κάθε πουλάκι ὁ Θεὸς τὸ εὐλογεῖ. Τοῦ (δίνει

τὸ σιταροῦ καὶ στὴ γῆ ὁ θεοσιτῆς ἀφίνει. Γιὰ ὅλα ὁ καλὸς Θεὸς ἀπὸ ψηλά φροντίζει καὶ τὴ μικρότερη φουλιὰ μ' ἀγάτῃ τὴ στηρίζει.

Ξέρεις γιὰτὸ σκλάβος σου σὲ φεύγει καὶ φωνάζει κ' ἔξωφρα γιὰτὸ στέκεται, προσέχει καὶ στενεύει ; Ἄχ, τὰ μικρά του π' ἄφρασε ἀκούει νὰ τοῦ λένε : — «Ἐλα πρὶν ἀποθάνουμε, πατέρα μας !, καὶ κλαίει.

Κλεισμένο δὲν μπορεῖ τροφὴ νὰ φέρῃ στὴ μητέρα γιὰ νὰ τὰ φέρῃ στὴ φουλιὰ πού μένει νύχτα—μέρα, καὶ τὰ μικρά ὅλα π' ὄλη τῆς τῆ φέμῃ δὲν θὰ ἔψουν. Τί κρῖμα νὰ πεθάνουμε προτοῦ νὰ κελαιθίσουν !

Παιδί, τὸ ὁδὸ μῦριζε, μὰ πᾶνω μὴν ἀπλώνεις, καὶ τὸ πουλάκι ἄκου τὸ χωρὶς νὰ τὸ σκλαβώνης ! Γιατὶ ἀπ' ὅλα μοναχὰ τὸ δικὸ μας χέρι κ' ὅταν χαιδεῖται μαλακά μὸν νὰ κἀνὴ ἔξερει...

Μεταφρ. ΑΧ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΙΑ

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΙΑΒΕΛΙ

Κάποτε θέλησε κάποιος νὰ κατηγορησῇ τὸ Μακιαβέλι, ὅτι ἐδίδαξε τοὺς ἡγεμόνας νὰ γίνονται τύραννοι.

— Ναι, ἀπάντησε ὁ ἔξοχος συγγραφεὺς, ἀλλὰ συγχρόνως ἐδίδαξε καὶ τοὺς λαοὺς πὸς νὰ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τοὺς τυράννοους τὸν.

V. SCHIFFEL